

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Afskaffelse af krav om en tilsynspolitik for personlig og praktisk hjælp og madservice i hjemmeplejen)

### **§ 1**

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 102 af 29. januar 2018, som bl.a. ændret ved § 1 i lov nr. 560 af 29. maj 2018 og senest ændret ved § 9 i lov nr. 551 af 29. maj 2018, foretages følgende ændring:

1. § 151 c ophæves.

### **§ 2**

Loven træder i kraft den 1. januar 2019.

### **§ 3**

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

## *Bemærkninger til lovforslaget*

### *Almindelige bemærkninger*

#### **1. Indledning**

#### **2. Lovforslagets hovedindhold**

##### 2.1. Gældende ret

##### 2.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser

##### 2.3. Den foreslåede ordning

#### **3. Økonomiske- og implementeringskonsekvenser for det offentlige**

#### **4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet**

#### **5. Administrative konsekvenser for borgere**

#### **6. Miljømæssige konsekvenser**

#### **7. Forholdet til EU-retten**

#### **8. Hørte myndigheder og organisationer mv.**

#### **9. Sammenfattende skema**

#### **1. Indledning**

Forslaget skal følge op på en anbefaling, der indgår i afrapporteringen fra Sundheds- og Ældreministeriets og KL's arbejde om forenkling af regler og dokumentationskrav i ældreplejen fra januar 2018.

Afbureaukratisering, herunder regelforenkling og afskaffelse af unødvendige dokumentationskrav, er samtidig en central målsætning for regeringen, som skal sikre en bedre styring af velfærdsområderne, så der bliver bedre plads til fagligheden og mere fokus på borgernes behov. Samtidig vil regeringen give kommunerne større muligheder for at bekæmpe bureaukratiet og dermed større frihed.

Kommunalbestyrelsen er i dag forpligtet til at udarbejde og offentliggøre en tilsynspolitik for personlig og praktisk hjælp og madservice i hjemmeplejen. Kommunalbestyrelsen skal mindst en gang årligt følge op på tilsynspolitikken og foretage nødvendige justeringer i forbindelse med, at de ser på deres kvalitetsstandard.

Formålet med ophævelsen af kravet om, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde, offentliggøre og følge op på en tilsynspolitik er at afskaffe en regel, som ikke vurderes nødvendig for at sikre, at kommunerne lever op til deres forpligtelser til at føre tilsyn med hjemmeplejen, og som dermed vurderes at give anledning til unødvendig bureaukrati.

Baggrunden for forslaget om ophævelse af kommunalbestyrelsens forpligtelse til at udarbejde, offentliggøre og følge op på en tilsynspolitik for personlig og praktisk hjælp og madservice i hjemmeplejen, er en anbefaling fra Sundheds- og Ældreministeriets og KL's arbejde om forenkling af regler og dokumentationskrav i ældreplejen. Anbefalingen fremgår af rapporten "Forenkling af regler og dokumentationskrav i ældreplejen" fra januar 2018.

Arbejdsgruppen anbefaler at ophæve kommunalbestyrelsens forpligtelse i servicelovens 151 c om udarbejdelse og opfølgning på tilsynspolitikker for personlig og praktisk hjælp til borgere i eget hjem, da arbejdsgruppen ikke vurderer, at tilsynspolitikkerne er nødvendige for at sikre, at kommunerne lever op til deres forpligtelser til at føre tilsyn med hjemmeplejen.

## **2. Lovforslaget**

### *2.1. Gældende ret*

#### *2.1.1. Tilsynspolitikker*

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 151 c, stk. 1, udarbejde og offentliggøre en tilsynspolitik for tilbud efter servicelovens § 83, som er omfattet af frit valg af leverandør efter servicelovens § 91.

Tilbud efter servicelovens § 83, som er omfattet af frit valg af leverandør efter servicelovens § 91, omfatter personlig og praktisk hjælp og madservice, som bliver leveret til borgere i eget hjem, som ikke bor i en plejebolig, friplejebolig, på plejehjem mv. eller i andre tilsvarende boligenheder, hvor der er tilknyttet servicearealer.

Indsatsen over for disse borgere i eget hjem er ofte i kommunen organiseret i hjemmeplejen. Der vil både være kommunale og private leverandører, som leverer personlig og praktisk hjælp og madservice til borgere i eget hjem, jf. § 91. Ved "hjemmeplejen" forstås kommunale og private leverandører, der leverer personlig hjælp, omsorg og pleje til borgere i eget hjem, som ikke bor i en plejebolig, friplejebolig, på plejehjem mv., eller anden tilsvarende boligenhed, hvor der er tilknyttet servicearealer.

Tilsynspolitikken skal efter servicelovens § 151 c, stk. 2, indeholde kommunens procedurer for udførelse af tilsyn med disse tilbud og for opfølgning på tilsynet. Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 151 c, stk. 3, i tilslutning til beslutninger om serviceniveauet for tilbud efter § 83 og om udarbejdelse af kvalitetsstandarder efter servicelovens § 139 mindst én gang årligt følge op på tilsynspolitikken, herunder foretage de nødvendige justeringer.

Kravet om indførelse af tilsynspolitikker i hjemmeplejen blev indført 1. juli 2011. Formålet med tilsynspolitikkerne var at sikre, at alle kommuner lever op til deres forpligtelser til at føre tilsyn med hjemmeplejen.

#### *2.1.2. Tilsyn med personlig og praktisk hjælp og madservice*

Det følger af § 16 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, at kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses, og at tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaven udføres på.

Det følger desuden af servicelovens § 148, stk. 1, at kommunalbestyrelsen i den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter loven, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fører tilsyn med de tilbud, som kommunalbestyrelsen i denne kommune i forhold til den enkelte person har truffet afgørelse om. Endvidere følger det af bestemmelsens stk. 2, at kommunen løbende skal følge de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. (Det personrettede tilsyn).

Efter servicelovens § 151, stk. 1, har den stedlige kommune pligt til at føre tilsyn med, at de kommunale opgaver efter servicelovens § 83 (personlig og praktisk hjælp og madservice), § 83 a (rehabiliteringsforløb) og § 86 (genoptræning og vedligeholdelsestræning), løses i overensstemmelse med de afgørelser, kommunalbestyrelsen har truffet efter disse bestemmelser og i henhold til kommunalbestyrelsens vedtagne kvalitetsstandarder, jf. serviceloven § 139.

Det er en del af formålet med kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtelse efter servicelovens § 151, stk. 1, at præcisere forpligtelsen efter § 16 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og at sætte særlig fokus på myndighedstilsynet med den hjælp, som kommunale og private leverandører giver efter §§ 83, 83 a og 86.

Som det fremgår om tilsynet efter § 151 i vejledning nr. 9341 af 8. maj 2015 om hjælp og støtte efter serviceloven, punkt 296, skal kommunalbestyrelsen aktivt, opsøgende og systematisk føre tilsyn med, at borgerne får den hjælp, som de har krav på, og at hjælpen har den kvalitet – både fagligt og økonomisk – som man har besluttet, der skal være i kommunen.

Der er ikke fastsat nærmere krav til, hvad kommunerne skal se på, når de fører tilsyn. Det er således kommunerne, der indholdsmæssigt tilrettelægger tilsynene i overensstemmelse med deres tilsynsforpligtelse.

Styrelsen for Patientsikkerhed fører endvidere efter servicelovens § 150 et risikobaseret tilsyn med den personlige hjælp, omsorg og pleje efter servicelovens §§ 83-87 på plejecentre, midlertidige pladser og i hjemmeplejen. Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn trådte i kraft den 1. juli 2018, og tilsynet gælder i en forsøgsperiode frem til den 31. december 2021.

## *2.2. Sundheds- og Ældreministeriets overvejelser*

I afrapporteringen fra Sundheds- og Ældreministeriets og KL's arbejde om forenkling af regler og dokumentationskrav i ældreplejen, som fremgår af rapporten "Forenkling af regler og dokumentationskrav i ældreplejen" fra januar 2018, anbefales det at ophæve kommunalbestyrelsens forpligtelse i servicelovens 151 c om udarbejdelse og opfølgning på tilsynspolitikker for personlig og praktisk hjælp til borgere i eget hjem. Baggrunden for denne anbefaling er, at arbejdsgruppen vurderer, at tilsynspolitikkerne ikke er nødvendige for at sikre, at kommunerne lever op til deres forpligtelser til at føre tilsyn med hjemmeplejen.

Det er kommunalbestyrelsen, der indholdsmæssigt tilrettelægger tilsynene i overensstemmelse med deres tilsynsforpligtelse. Ophævelse af kravet om udarbejdelse, offentliggørelse og opfølgning på tilsynspolitikkerne ændrer ikke ved kommunalbestyrelsens nuværende tilsynsforpligtelse, herunder i forhold til tilrettelæggelse af tilsynene. Sundheds- og Ældreministeriet vurderer derfor i overensstemmelse med anbefalingen i rapporten "Forenkling af regler og dokumentationskrav i ældreplejen", at

tilsynspolitikkerne ikke er nødvendig for at sikre, at kommunerne lever op til deres forpligtelser til at føre tilsyn med hjemmeplejen.

Sundheds- og Ældreministeriet vurderer, at dette samtidigt skal ses i lyset, af at der med servicelovens § 150 i en forsøgsperiode er indført et styrket tilsyn på ældreområdet, som også vil gælde hjemmeplejen, og dermed styrke tilsynet med hjemmeplejen. Efter servicelovens § 150 skal Styrelsen for Patientsikkerhed føre et risikobaseret tilsyn med den personlige hjælp, omsorg og pleje efter servicelovens §§ 83-87 på plejecentre, midlertidige pladser og i hjemmeplejen. Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn trådte i kraft den 1. juli 2018, og tilsynet gælder frem til den 31. december 2021.

### *2.3. Lovforslagets indhold*

Med lovslaget foreslås servicelovens § 151 c ophævet.

Det foreslås dermed, at kravet i servicelovens § 151 c, stk. 1 om, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde og offentliggøre en tilsynspolitik for tilbud efter § 83, som er omfattet af reglerne om frit valg af leverandør efter § 91, afskaffes.

Det foreslås endvidere, at kravet i servicelovens § 151 c, stk. 2, om, at tilsynspolitikken skal indeholde kommunens procedurer for udførelse af tilsyn med disse tilbud og for opfølgning på tilsynet, afskaffes.

Det foreslås endeligt, at kravet i servicelovens § 151 c, stk. 3, om, at kommunalbestyrelsen i tilslutning til beslutninger om serviceniveauet for tilbud efter § 83 og om udarbejdelse af kvalitetsstandarder efter § 139 mindst én gang årligt skal følge op på tilsynspolitikken, herunder foretage de nødvendige justeringer, afskaffes.

Kommunalbestyrelsens forpligtelse til at føre tilsyn efter servicelovens § 148 og § 151 med hjælp efter servicelovens § 83 gælder fortsat.

Derudover skal kommunalbestyrelsen fortsat tilrettelægge, hvordan de vil udføre tilsynene, men kommunalbestyrelsen vil med lovslaget ikke længere være forpligtet til at udarbejde, offentliggøre og følge op på en tilsynspolitik, hvor kommunens procedurer for udførelse af tilsyn med personlig og praktisk hjælp og madservice i hjemmeplejen står beskrevet.

### **3. Økonomiske- og implementeringskonsekvenser for det offentlige**

Kommunerne vil med forslaget om afskaffelse af kravet om tilsynspolitikker ikke længere have udgifter til at følge op på tilsynspolitikken og foretage de nødvendige justeringer. Dette vurderes at svare til en mindre udgift på 0,3 mio. kr. årligt.

Lovforslaget har positive implementeringskonsekvenser for kommunerne, idet lovforslaget afskaffer en regel, der vurderes at give anledning til unødvendigt bureaukrati i kommunerne. Kommunerne vil med lovforslaget ikke længere skulle udføre opgaven med at følge op på tilsynspolitikken og foretage de nødvendige justeringer. Lovforslaget medfører ikke negative økonomiske- og

implementeringskonsekvenser for kommunerne. Lovforslaget medfører ikke økonomiske- og implementeringskonsekvenser for stat og regioner.

#### **4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.**

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

#### **5. Administrative konsekvenser for borgere**

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgere.

#### **6. Miljømæssige konsekvenser**

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

#### **7. Forholdet til EU-retten**

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

#### **8. Hørte myndigheder og organisationer mv.**

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 4. juli 2018 til 14. august 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, BL - Danmarks Almene Boliger, Center for Sund Aldring - KU, Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Sygeplejeråd, Danske Diakonhjem, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, DemensKoordinatorer i Danmark, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, De sammenvirkende Menighedsplejere, Domstolsstyrelsen, Det Centrale Handicapråd, EGV, Ergoterapeutforeningen, FOA, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FDS), Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Kost & Ernæringsforbundet, Faglige Seniorer, Lægeforeningen, National Videnscenter for Demens, OK-Fonden, PLO, Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund, SUFO (Landsforeningen for ansatte i sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg), VIVE og Ældre Sagen.

#### **9. Sammenfattende skema**

|                                                        | Positive konsekvenser/mindreudgifter<br>(hvis ja, angiv omfang)(hvis nej, anfør "Ingen")                                                                                                      | Negative konsekvenser/merudgifter<br>(hvis ja, angiv omfang)(hvis nej, anfør "Ingen") |
|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner | Kommunerne vil med forslaget om afskaffelse af kravet om tilsynspolitikker ikke længere have udgifter til følge op på tilsynspolitikken og foretage de nødvendige justeringer. Dette vurderes | Ingen.                                                                                |

|                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |        |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
|                                                             | at svare til en mindre udgift på 0,3 mio. kr. årligt.<br><br>Der er ikke økonomiske konsekvenser for stat og regioner.                                                                                                                                                                                                        |        |
| Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner. | Lovforslaget afskaffer en regel, der vurderes at give anledning til unødvendigt bureaukrati i kommunerne. Kommunerne vil med lovforslaget ikke længere skulle udføre opgaven med at følge op på tilsynspolitikken og foretage de nødvendige justeringer.<br><br>Der er ikke implementeringskonsekvenser for stat og regioner. | Ingen. |
| Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, mv.              | Ingen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ingen. |
| Administrative konsekvenser for erhvervslivet, mv.          | Ingen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ingen. |
| Administrative konsekvenser for borgerne                    | Ingen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Ingen  |
| Miljømæssige konsekvenser                                   | Ingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ingen  |
| Forholdet til EU-retten                                     | Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.                                                                                                                                                                                                                                                                             |        |
| Går videre end minimumskrav i EU-regulering                 | Ja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Nej    |
| (sæt X)                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | x      |

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser*

*Til § 1*

Til nr. 1

Efter servicelovens § 151 c, stk.1, skal kommunalbestyrelsen udarbejde og offentliggøre en tilsynspolitik for tilbud efter § 83, som er omfattet af reglerne om frit valg af leverandør efter § 91. Efter § 151 c, stk. 2 skal tilsynspolitikken indeholde kommunens procedurer for udførelse af tilsyn med disse tilbud og for opfølgning på tilsynet. Efter § 151 c, stk. 3 skal kommunalbestyrelsen i tilslutning til beslutninger om serviceniveauet for tilbud efter § 83 og om udarbejdelse af kvalitetsstandarder efter § 139 mindst én gang årligt følge op på tilsynspolitikken, herunder foretage de nødvendige justeringer.

Det foreslås med lovforslaget, at § 151 c ophæves.

Med forslaget foreslås § 151 c, stk. 1 ophævet, så der ikke længere gælder et krav om, at kommunalbestyrelsen skal udarbejde, offentliggøre og følge op på en tilsynspolitik for personlig og praktisk hjælp og madservice efter § 83, som er omfattet af reglerne om frit valg af leverandør efter § 91.

I forlængelse deraf, vil kravet i § 151 c, stk. 2 om, at tilsynspolitikken skal indeholde kommunens procedurer for udførelse af tilsyn med disse tilbud og for opfølgning på tilsynet, og kravet i § 151 c, stk. 3 om, at kommunalbestyrelsen i tilslutning til beslutninger om serviceniveauet for tilbud efter § 83 og om udarbejdelse af kvalitetsstandards efter § 139 mindst én gang årligt skal følge op på tilsynspolitikken, herunder foretage de nødvendige justeringer, heller ikke længere gælde.

Det bemærkes, at kommunalbestyrelsens forpligtelse til at føre tilsyn efter servicelovens § 148 og § 151 fortsat gælder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

#### *Til § 2*

Bestemmelsen vedrører lovens ikrafttrædelsestidspunkt.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2019.

Det betyder, at kommunalbestyrelsen fra den 1. januar 2019 ikke længere vil være forpligtet til at offentliggøre og justere deres tilsynspolitikker for personlig og praktisk hjælp og madservice.

#### *Til § 3*

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det følger af servicelovens § 196, at serviceloven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 3 gælder loven ikke for Færøerne og Grønland, da serviceloven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

## Bilag 1

## Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

| <i>Gældende formulering</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <i>Lovforslaget</i>                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p><b>§ 1</b></p> <p>I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 102 af 29. januar 2018, som bl.a. ændret ved § 1 i lov nr. 560 af 29. maj 2018, og senest ændret ved § 9 i lov nr. 551 af 29. maj 2018, foretages følgende ændringer:</p> |
| <p><b>§ 151 c.</b> Kommunalbestyrelsen skal udarbejde og offentliggøre en tilsynspolitik for tilbud efter § 83, som er omfattet af reglerne om frit valg af leverandør efter § 91.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Tilsynspolitikken skal indeholde kommunens procedurer for udførelse af tilsyn med disse tilbud og for opfølgning på tilsynet.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen skal i tilslutning til beslutninger om serviceniveauet for tilbud efter § 83 og om udarbejdelse af kvalitetsstandarder efter § 139 mindst én gang årligt følge op på tilsynspolitikken, herunder foretage de nødvendige justeringer.</p> | <p><b>1. § 151 c</b> ophæves.</p>                                                                                                                                                                                                                 |